

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/64/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119202279
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119202279.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: Z., nar. X.X.XXXX a V., nar. XX.X.XXXX, bytom u ustanovenej poručníčky J. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R.-Y., Y. XXXX deti neuvedeného otca a nebohej matky U. A., zomr. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom o návrhu Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. - Y., Y. XXXX na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky na zverenie maloletých detí A.: Z., nar. X.X.XXXX a V., nar. XX.X.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - stará matka detí zo strany nebohej matky detí sa návrh podaný súdu dňa 07. 12. 2018 domáhala zverenia mal. detí Z. a V. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasťou jej návrhu bol aj jej návrh na zverenie aj mal. E. K., nar. XX. XX. XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý však súd vylúčil na samostatné konanie, nakoľko u mal. E. je uvedený otec dieťaťa, ktorým je vedený V. K. nar. XX. XX. XXXX, avšak u mal. detí Z. a V. A. otc detí uvedený nie je.

2. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na svojom návrhu. Poručníka maloletých detí, ktorá bola ustanovená deťom na základe rozhodnutia súdu uznesením č.k 13P/83/2019-11 a ktorá sa o mal. deti aj osobne stará, nesúhlasila s návrhom navrhovateľky na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke.

3. Kolízny opatrovník žiadal návrh navrhoateľky zamietnuť.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s písomnosťami: návrh, úmrtný list matky detí, rodné listy mal. detí, správy UPSVaR Nitra, spis OS Nitra 13P/83/2019 ustanovenie poručníka mal. deťom a 11P/337/2018 a zistil tento skutkový a právny stav veci:

4. Maloleté deti A.: Z., nar. X.X.XXXX a V., nar. XX.X.XXXX pochádzajú z ich už nebohej matky U. A.. Otec detí nie je v rodnom liste uvedený. Okrem týchto detí pochádza z nebohej matky aj dcéra E., nar. X.X.XXXX u ktorej je ako otec v rodnom liste a je ním uvedený V. K.. Okresný súd Nitra uznesením 11P/337/2018 zo dňa 1.2.2019 zamietol návrh domnelého otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia zverenia detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Súd to nepovažoval za dôvodné pretože deti sa už v tom čase po smrti ich matky, ktorá zomrela 25. 11. 2018 už u neho dlhodobejšie nachádzali. Samotná požiadavka otca na zverenie mal. detí do jeho náhradnej osobnej

starostlivosti v stave, keď sám seba označuje za biologického otca uvedených detí Z. a V. bola nelogická. Súd považoval za potrebné ak je navrhovateľ biologickým otcom uvedených dvoch detí v prvom rade takýto stav legalizovať tým spôsobom, že pán V. K. bude žiadať o určenie otcovstva k mal. deťom súdnou cestou, keďže matka mal. detí zomrela a iný spôsob legalizácie jeho otcovstva k mal. deťom do úvahy neprichádza. O tom bol z úrovne súdu zaslaný list aj otcovi aj UPSVaR Nitra, aby v tomto smere zabezpečil UPSVaR Nitra pre deti i pána K. potrebnú formu pomoci. Domnelý otec detí V. K. podal dňa 19.2.2019 na súd návrh na určenie otcovstva k maloletým deťom a konanie vedené pod sp. zn. 14Pc/4/2019 ešte nie je skončené. Okresný súd Nitra uznesením sp. zn. 13P/83/2019-11 zo dňa 3.4.2019 ustanovil maloletým deťom za poručníka pani J. K., ktorá vykonáva aj osobnú starostlivosť o deti. Poručníčka je tetou detí a švagrinou V. K., ktorého otcovstvo k deťom Z. a V. ešte nie je legalizované. Poručníka bolo potrebné z úrovne súdu deťom ustanoviť vzhľadom na stav, že mal. deti stavom smrti ich matky ostali bez zákonného zástupcu. Matka detí zomrela a v ich rodnom liste nebol zapísaný otec. Maloleté deti V., Z. a E. bývajú spolu s panom V. K. od leta 2018. V domácnosti spolu s nimi bývajú aj rodičia otca a poručníčka detí J. K..

5. Navrhovateľka stará matka detí Z. A. býva v rodinnom dome so svojou dcérou a jej tromi deťmi. Navrhovateľka poberá len invalidný dôchodok v sume 100,70 eur. Každý druhý mesiac chodíva na dva týždne do Nemecka k svojmu bratovi, ktorý jej finančne vypomáha. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplynulo, že o maloleté deti sa starala od malička. Z. a V. u nej však neprespávajú, chodia ju navštevovať ale málo. Bola by rada, keby deti k nej chodili častejšie ale nútiť ich nebude. S panom V. K. ona vychádza dobre. Vyslovila však v priebehu konania pred súdom presvedčenie, že u nej budú mať deti vytvorené lepšie podmienky na starostlivosť ako u V. K., ktorého označila za otca detí.

6. Poručníčka detí mala v konaní opačný názor. Podľa nej o deti dobre postarané. Otcovi detí poručníčka pomáha v starostlivosti hlavne vtedy keď si otec privyrába brigádami a vypomáhajú mu aj jeho rodičia, ktorí sú na dôchodku.

7. Z vykonaného pohovoru z maloletými deťmi vyplynulo, že maloletá Z. sa u pána V. K. cíti dobre a má ho rada. Ten jej i jej bratovi kupuje oblečenie, potreby do školy, hračky. Opakovane sa vyjadrila, že chce bývať s „otcom“ a nechce ísť k späť k babke. Uviedla, že babka Z. A. sa o nich starala do leta 2018. Babku má rada, ale bývať u nej nechce. Z prejavov maloletého V., ktorý bol pri pohovore hanblivý a na otázky odpovedal len úsmevom, bolo zrejmé, že pána V. K., ktorého označuje ako otca, má rád a je pre neho blízka osoba.

8. Kolízny opatrovník, ktorý spolupracuje s rodinou mal. detí potvrdil, že počas šetrení pomerov v rodine neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. deti. Na základe správ od detskej lekárky mal. detí neboli signalizované žiadne nedostatky v starostlivosti o deti. Rovnako aj na základe dožiadanej správy od ZŠ bolo zistené, že deti navštevujú ZŠ pravidelne. V minulosti kým neboli u pána K. vykazovali aj neospravedlnené vyučovacie hodiny. Medzi deťmi a panom Biharym mali možnosť pozorovať vytvorené veľmi dobré a pozitívne vzťahy. Pán V. K. chce zabezpečovať riadnu starostlivosť o mal. deti.

9. Pán V. K. má príjem zabezpečený formou brigád, ktoré realizuje. Trvalý pracovný pomer nemá. Spolu s ním žijú jeho rodičia, ktorí mu finančne pomáhajú a pomoc mu poskytujú v prípade potreby J. K., ktorá je poručníčkou mal. detí. Deti majú vytvorené dobré vzťahy aj k starým rodičom zo strany pána V. K., ktorého považujú za svojho otca, keďže s ním dlhodobu žijú.

10. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v platnom znení /ďalej len Zákon o rodine/, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

11. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú

starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh starej matky detí na zverenie do jej náhradnej osobnej starostlivosti nie je dôvodný. Maloleté deti žijú s pánom V. K., ktorého považujú za svojho otca, tak ho aj volajú a tento o nich dlhodobo stará, keďže s ich nebohrou matkou detí tvorili pár, kým matka detí nezomrela. Pán V. K. v rodnom liste detí nie je uvedený ako otec mal. Z. a mal. V.. Uvedený je ako otec len u najstaršieho dieťaťa, a to mal. E. A.. Za otca detí ho považuje navrhovateľka aj poručníčka a sám domnelý otec detí pán V. K. už podal na súd návrh na určenie otcovstva, pretože matka detí zomrela, a iný spôsob určenia otcovstva v danom prípade ako určenie otcovstva deťom súdnou cestou možný nie je. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že deti majú stabilné zázemie práve u pána V. K., ktorého považujú za svojho otca. Starostlivosť o deti z jeho strany je riadne zabezpečená po všetkých stránkach, čo v konaní pred súdom potvrdili správy UPSVaR Nitra, správy ZŠ a tiež vyjadrenie poručníčky mal. detí. V starostlivosti pána V. K. neboli zistené žiadne nedostatky opakovanými šetreniami zo strany ÚPSVaR. V jeho domácnosti má pán K. vytvorené priestor na starostlivosť o deti, v prípade potreby je mu nápomocná jeho širšia rodina, či už rodičia alebo aj pani J. K., ktorá potvrdila stav, že deti sú poslušné a ich „otec“ V. K./ sa o ne postarať vie, pomáhajú mu i jeho rodičia, ktorí sú už na dôchodkoch. Poukázal na stav zlepšených výsledkov detí v škole, doma i v ich správaní. Navrhovateľka nesúhlasila so zverením detí osobe pána V. K. súdu a potvrdila svoj záujem o jej vnúťatá sa starať. Neuvedla žiadne skutočnosti, ktoré by aktuálne poukazovali na závažné nedostatky v starostlivosti pána V. K. o mal. deti. V podstate v súčasnej dobe akceptuje stav, že deti sú u „otca“. Sama sa v bežnom roku zdržiava aj mimo územia SR, pričom u pána K. majú deti vytvorené vhodné podmienky pre ich rast a vývoj, jeho i jeho rodinu deti rešpektujú. Nevykazujú žiadne problémové správanie a v škole dosahujú dobré výsledky, v ktorých sa aj zlepšili. U pána K. majú deti v súčasnej dobe istotu, zázemie, majú zabezpečené všetky potreby, cítia sa v jeho domácnosti dobre a svoju budúcnosť si predstavujú s ich „otcom“, keďže sú na neho zvyknuté a majú ku nemu vytvorené citové väzby. Legalizácia otcovstva pána V. K. k mal. deťom je v súčasnej dobe už predmetom uvádzaného konania pred súdom- i. Súd s prihliadnutím na stav zistených pomerov v danej právnej veci rozhodol tak ako uvádza výroková časť tohto rozsudku, a to so zohľadnením najlepšieho záujmu mal. detí, ktorý vnímal ako prvoradé hľadisko pri posudzovaní návrhu podaného v danej veci. Mal. deti v súčasnej dobe zabezpečeného zákonného zástupcu, a to poručníčku na základe súdneho rozhodnutia a pokiaľ dôjde k určenie otcovstva súdnou cestou, pominie dôvod na to, aby deti boli zverené akejkoľvek inej osobe ako osobe, ktorej bude svedčiť otcovstvo prebiehajúcim súdnym konaním. Starostlivosť o deti bude následne patriť bez akéhokoľvek rozhodnutia určenému otcovi detí, ktorý stav potvrdí znalecké dokazovanie.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.